

han er ansvarlig, men som Noget, hvorfor den vedkommende Minister maa bære Ansvar; han er, om jeg saa maa udtrykke det, ikke ansvarlig for, hvad der skeer, men kun ansvarlig for, hvorledes det skeer, og jeg siger, at netop naar der er Tale om at gjen-nemføre det Nye, at gjøre Overgangen fra det ældre System til det nye, er det efter Fleertallets Formening af allerstørste Bigtighed, at denne Overgang ledes gennem en Embeds-mand, der uagtet den foregaaede Minister-veksel forbliver i Ministeriet. Egegnldigt, hvilket System der maatte gjøre sig gjældende i Kongens Raad, og hvilken Maxime man end der maatte vedtage med Hensyn til det ene eller andet store sociale Spørgsmaal — jeg vil f. Ex. nævne Fæstefagen, — med Hensyn til alt Andet, som ligger udenfor dette enkelte Spørgsmaal, som staaer paa Dagsordenen til Gjennemførelse, maa det hele Forvaltnings-maffineri gaae sin rolige, usforstyrrede Gang som hidtil, men det vil alene en fast Em-bedsmand i Spidsen af Forvaltningen være istand til at sørge for; og naar det nu kom-mer til Gjennemførelsen af den nye Opgave, som man antager, at Departementschefen ikke er gunstig stemt imod, da er det Fleer-tallets Opfattelse, at det netop her er af den allerstørste Bigtighed, at man til denne Opgaves Gjennemførelse har til Hjælp en Mand, der er fuldstændig inde i Alt, hvad der hidtil foreligger i denne Sag, som har den hele Tradition i sin Magt, og som tillige har en velvillig Støtning ligeoverfor det System, der skal forlades; thi det nytter ikke, mine Herrer, at man har de bedste og de rigtigste Grund-sætninger og gennemfører dem med den største Energi og Conseqvents; naar man ikke tillige gennemfører dem med et vist Hensyn, med Agtelse for de berettigede Forhold, som ere af-fødte af de tidligere Tilstande, saa kommer man derved til at skade den enkelte Stats-borger, og dermed er det Hele ikke tjent; det Heles Vel herover dog til Syvende og Sidst paa, om de enkelte Statsborgere befindende sig vel gennem en Forsoning af de modstaaende Interesser. For Fleertallet staaer det ogsaa som Noget, der ikke kan modsiges, at, hvis den Omstændighed, at en Departementschef

havde tjent under en Minister af en anden poli-tisk Anskuelse end den nuværende Ministers, ubetinget skulde gjøre ham uskiftet til at tjene under den nye, kunde det Samme med Jøie gjøres gjældende om en langt større Kreds af Embedsmænd, navnlig ogsaa om den store Kreds af Contoirchefer, ikke at tale om en stor Deel locale Embedsmænd i overordnede Stil-ger. Selvsølgelig kan det ikke falde Fleer-tallet ind at hencægte, at det er muligt, at det alligevel undertiden kan have sine Banffelig-heder for en Minister at komme ud af det med en Departementschef; men det forekommer Udvalget, at denne Banffelighed kun kan løses ad to Veie. Den ene Vei er den, som ved-kommende Departementschef nærmest maatte være henviist til at betræde; det er den, at han trækker sig tilbage fra Forretningerne, og saa vil der da ikke ubetinget være Spørgsmaal om hans Pensionering, den anden Vei er den, som det nærmest forekommer Fleertallet, at Ministeren maatte være henviist til at vælge, og det er den, at han maa skaffe sin Villie Dyldst i Stort som i Smaat, ogsaa ligeoverfor sine Departementschefer, og kan han ikke det, troer Fleertallet ikke, at det nytter Stort at hjælpe en saadan svag Minister ved at tage den første Banffelighed bort for ham; Fleer-tallet er nemlig overbevist om, at en saadan Mand dog vil gaae af Veien for andre Banffeligheder, der møde ham senere paa hans Vei, og allermindst kan Fleertallet troe, at man støtter en saadan svag Minister ved at tage bort fra ham en af de faste Støtter, som han mere end nogen Anden kunde have behov at holde sig til. Og skulde det endelig saa ogsaa vise sig en enkelt Gang, at det skulde blive nødvendigt at stille en Minister og en Directeur ad, altsaa at affledige den Sidste med Pension, saa staaer det dog for Fleertallet som klart, at det er et Offer, der er for Intet at regne imod den Risiko, man løber ved at følge Mindretallet, den Risiko nemlig, at bringe Løshed og Forvirring ind i den hele Forvaltning. Thi, mine Herrer, ikke alene nok at en saadan Mand, som kommer idag og gaaer imorgen, ikke tør forudsættes at være tilstrækkelig inde i den hele — hvad jeg kaldte — Tradition, inde i det Forudgaaende; ifølge sin hele Stil-